

MINISTERSTWO ŚRODOWISKA
SEKRETARZ STANU

Małgorzata Golińska

03980200070529
RPW/21866/2018 P
2018-07-20

Warszawa, 17. 07. 2018 r.

DOP-WSK.070.8.2018.ML

KANCELARIA SENATU	
Kancelaria Ogólna	
20. 07. 2018	
nr RPW. 21 866 / 2018 P	zał.
<i>Sz. Karczewski</i>	
(podpis)	

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

W odpowiedzi na oświadczenie senatora Sławomira Rybickiego, złożone podczas 62 posiedzenia Senatu RP, w dniu 29 czerwca 2018 r. w sprawie odnajdywania nad Zatoką Gdańską i Zatoką Pucką kolejnych martwych fok znak: BPS/043-62-1792/18, przesyłam następujące informacje.

W celu zapewnienia ochrony gatunku, foka szara objęta jest ścisłą ochroną gatunkową – w chwili obecnej na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183).

Rozporządzenie to, w § 6 ust. 1 zawiera zakazy w stosunku do dziko występujących zwierząt objętych ochroną ścisłą oraz częściową, m.in. zakaz umyślnego zabijania, umyślnego okaleczania lub chwytania, niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu lub wychowu młodych.

Za złamanie tych zakazów, zgodnie z art. 131 pkt 14 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 142, z późn. zm.), grozi kara aresztu bądź grzywny.

Ponadto, zgodnie z art. 35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2017 r. poz. 1840 ze zm.), kto zabija zwierzę (poza sytuacjami przewidzianymi w w/w ustawie) podlega karze pozbawienia wolności do lat trzech.

Przepisy prawa w kompleksowy sposób regulują kwestie odpowiedzialności za wykroczenia lub przestępstwa związane z zabijaniem zwierząt i wydaje się, że obecnie są wystarczające.

Do prowadzenia czynności wyjaśniających w zakresie postępowania w sprawach o wykroczenia na mocy ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2018 r., poz. 475, z późn. zm.) uprawniona jest przede wszystkim Policja. Orzekanie w sprawach naruszania zakazów obowiązujących w stosunku do roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową, zgodnie z art. 132 ustawy o ochronie przyrody następuje na podstawie przepisów ww. Kodeksu, a zgodnie z art. 9 § 1 tej ustawy, w sprawach o wykroczenia w pierwszej instancji orzeka sąd rejonowy.

Decyzją Prokuratora Okręgowego w Gdańsku do prowadzenia postępowania dotyczącego martwych fok została wyznaczona Prokuratura Rejonowa w Gdyni. Ministerstwo Środowiska pozostaje w kontakcie z funkcjonariuszami policji na wybrzeżu, prowadzącymi tę sprawę.

Trwają prace dotyczące ustanowienia planów ochrony morskich obszarów Natura 2000. Plany te w skuteczny sposób winny zabezpieczyć warunki do trwałego egzystowania fok w ich ostojach. W dniu 28 czerwca br. odbyło się kolejne spotkanie z przedstawicielami Urzędów Morskich m.in. w tej sprawie.

Ministerstwo Środowiska współpracuje z Ministerstwem Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie powołania zespołu eksperckiego ds. strat powodowanych przez ssaki i ptaki chronione. Obecnie oczekujemy na sfinalizowanie kwestii formalnych przez MGMiŻŚ. Do działań zabezpieczających foki przed agresją ludzi można zaliczyć rekompensaty za szkody spowodowane przez foki w połowach, które mają być wypłacane przez Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Wyrażam nadzieję, że będzie to podstawowe narzędzie skutecznie łagodzące potencjalne konflikty, poprzez niwelowanie strat w rybach złowionych w sieci.

Kwestia liczebności, jak i stanu siedlisk fok jest monitorowana przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach oceny i badania stanu środowiska Bałtyku.

W trakcie uzgodnień międzyresortowych resort środowiska przekazuje uwagi do dokumentów sporządzanych przez Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej mające na celu ochronę bioróżnorodności Bałtyku, w tym fok. Uwagi dotyczące m.in. wykorzystania alternatywnych narzędzi połowowych, bezpiecznych dla fok, znalazły swoje odbicie m.in. w Programie Operacyjnym Rybactwo i Morze 2014-2020.

Ministerstwo Środowiska, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska i regionalne dyrekcje ochrony środowiska zamieszczają na swoich stronach internetowych m.in. artykuły informujące o ochronie tego gatunku oraz o tym jak zachować się w przypadku spotkania foki na plaży. Na stronach tych jednostek znajdują się również informacje piętnujące ostatnie skandaliczne przypadki zabijania fok, jak i przypominające o konsekwencjach karnych. Ponadto, resort środowiska na bieżąco włącza tematykę ochrony środowiska morskiego w kampanie edukacyjne dotyczące szeroko pojętej ochrony przyrody.

Jednocześnie informuje, iż w Bałtyku występują trzy gatunki fok: foka szara, obrączkowana i pospolita - wszystkie te gatunki objęte są ochroną ścisłą. Na polskim wybrzeżu występują głównie foki szare, natomiast foki obrączkowane i pospolite pojawiają się okazjonalnie.

Wielkość populacji foki szarej podlegała zmianom. W końcu XIX wieku jej wielkość szacowano na 90-100 tys. sztuk, lata 30 XX wieku – 30 tys. sztuk, lata 70-80 XX wieku – 2,5–3,5 tys. sztuk, lata 90 XX wieku – 5,25 tys. sztuk.

Najnowsze dane publikowane przez Konwencję Helsińską (Konwencja o ochronie środowiska morskiego w Bałtyku) określają liczbę fok szarych w Bałtyku na 30 tysięcy sztuk, przy czym populacja zdaje się stabilizować na tym poziomie. Na polskim wybrzeżu w roku 2004 zaobserwowano jedną fokę. Obecnie zarejestrowano obecność 300 sztuk, foki utworzyły swoją stałą kolonię na piaszczystej łasze w ujściu Wisły.

Proporcjonalnie do większej liczby fok zasiedlających nasze wybrzeże, rośnie liczba martwych osobników znajdujących na brzegu, w roku 2010 było to 46 sztuk, w roku 2011 - 46 sztuk, w roku 2012 - 57 sztuk, w roku 2013 – 105 sztuk, w roku 2014 – do 24 czerwca - 47sztuk.

W latach 2010, 2012, 2014 pojedyncze ciała znajdujących na wybrzeżu martwych fok nosiły na sobie ślady ingerencji człowieka.

Z pozdrowieniami,

SEKRETARZ STANU

Małgorzata Golińska

Do wiadomości :

- Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM